

De democratiemeter

Met dit meetinstrument kun je nagaan in welke mate je aandacht hebt voor democratie in de klas. Op de twintig stellingen over vrijheid, (on)gelijkheid, macht, invloed en inspraak en democratische cultuur hierna kunnen een groep van leerkrachten uit het team (de 'gangmakers'), ouders en leerlingen reageren met:

- 'niet': 1 punt
- 'vaak': 4 punten
- 'nauwelijks': 2 punten
- 'altijd': 5 punten
- 'soms': 3 punten

Je kunt de reacties peilen door het afnemen van interviews, het uitvoeren van observaties of het maken van video-opnames of het houden van een enquête. Vul de scores hieronder in.

Als op het grootste gedeelte van de beweringen met 'vaak' of 'altijd' wordt gereageerd (een 4 of 5) en het totaal hoger uitvalt dan 60, besteedt de school c.q. de groepsleerkracht voldoende aandacht aan democratie in het kader van burgerschap.

a Vrijheid	
1	De school besteedt aandacht aan de herdenking van 4 mei.
2	De school besteedt aandacht aan de viering van 5 mei.
3	In de bovenbouw wordt in het kader van burgerschapsvorming aandacht besteed aan de Grondwet.
4	Leerlingen in de bovenbouw zijn in staat om minimaal drie politieke partijen uit de Tweede Kamer te noemen en twee standpunten te beschrijven.
5	De leerkracht bespreekt cartoons in de klas rond vrijheid en democratie.

b (On)gelijkheid	
6	De schoolregels liggen in het verlengde van de inhoud van Artikel 1 van de Grondwet.
7	De klassenregels functioneren als grondwet in de groep.
8	De meerderheid van de leerkrachten op school besteedt aandacht aan het begrip rechtvaardigheid.
9	De leerkracht houdt in de groep rekening met minderheidsstandpunten.
10	In de bovenbouwgroepen wordt bij lessen in het kader van burgerschapsvorming aandacht besteed aan ongelijkheid in de maatschappij.

c Macht/invloed/inspraak	
11	Op school worden leerlingenverkiezingen gehouden in verkiezingstijd.
12	In de bovenbouwgroepen wordt bij lessen in het kader van burgerschapsvorming aandacht besteed aan het functioneren van politieke partijen.
13	In de bovenbouwgroepen wordt bij lessen in het kader van burgerschapsvorming aandacht besteed aan het functioneren van maatschappelijke organisaties.

14	Leerlingen worden in staat gesteld hun mening te geven over actualiteiten.	
15	Leerlingen worden in staat gesteld hun mening te geven over maatschappelijke kwesties, zoals duurzaamheid, homoseksualiteit of migratie.	

d Democratische cultuur		
16	Het principe van Dewey dat leerlingen goed naar elkaar luisteren, wordt in de klas in praktijk gebracht.	
17	In de bovenbouw is aandacht voor het principe van de innerlijke democratie.	
18	De leerkracht organiseert een dialoog over een maatschappelijk onderwerp.	
19	Leerlingen geven aan bij welke maatschappelijke belangengroepen hun ouders of zichzelf betrokken zijn.	
20	Er is op de school een initiatief om in de omgeving van de school iets maatschappelijks te doen voor de medemens, natuur of maatschappij.	

Totaal	
---------------	--